

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EUROZÓNA+

Přehled ekonomických událostí v EU

za období od 1. 5. do 15. 5. 2018

Eurozóna+ č. 13/2018
květen 2018
autor: Tereza Krček

Obsah:

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC PRO OBDOBÍ 2021-2027	3
JARNÍ EKONOMICKÁ PROGNÓZA KOMISE: JAK SI STOJÍ ČESKÁ REPUBLIKA	4
EKONOMICKÁ SITUACE ŘECKA. ..	4
VEŘEJNÉ KONZULTACE NA DEN EVROPY	5
OBCHODNÍ POLITIKA	5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: EUROZÓNA+
Název: Přehled ekonomických událostí v EU	Typ edice: online, ISSN 2533-4158
Autoři: Krček, T.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=12
Číslo: Eurozóna+ č. 13/2018	První vydání edice: leden 2012
Datum: květen 2018	Frekvence vydání edice: 2x měsíčně
Klíčová slova:	Zaměření: aktuální přehled ekonomických událostí v EU
Cl; USA; Obchodní politika; Euroskupina Řecko;	Jazyk: CZ
Rozpočet EU 2021-2027; Jarní prognóza Komise;	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4,
Veřejné konzultace	118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studí	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Obsah:

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC PRO OBDOBÍ 2021-2027.....	3
JARNÍ EKONOMICKÁ PROGNOZA KOMISE: JAK SI STOJÍ ČESKÁ REPUBLIKA	4
EKONOMICKÁ SITUACE ŘECKA	4
VEŘEJNÉ KONZULTACE NA DEN EVROPY	5
OBCHODNÍ POLITIKA.....	5

Víceletý finanční rámec pro období 2021-2027

Moderní dlouhodobý rozpočet na období od roku 2021 do roku 2027 klade důraz na zajišťování bezpečnosti a stability, řeší otázku Brexitu. Finanční prostředky vyčleněné na nové a hlavní priority Unie budou buď zachovány na stejné úrovni, nebo navýšeny, což si vyžádá škrtky v jiných oblastech. Komise navrhuje rozpočet ve výši 1 135 miliard eur, tj. 1,11 % hrubého národního důchodu EU27. ¹ V rozpočtu bude chybět příspěvek Spojeného Království, které ročně zasílalo 13 mld. eur.² S přihlédnutím k inflaci je výše rozpočtu srovnatelná se stávajícím rozpočtem na období 2014–2020 (i s Evropským rozvojovým fondem). K financování naléhavých priorit bude třeba zvýšit stávající úroveň financování.³ Komise zhodnotila, kde dosáhnout úspory a kde zvýšit účinnost. Navrhuje o 5 % omezit prostředky na společnou zemědělskou politiku a politiku soudržnosti. Cílem je, aby díky modernizaci dosahovaly obě politiky **stejných výsledků s nižšími náklady**. Politika soudržnosti sehraje stále větší roli při podpoře strukturálních reforem a dlouhodobé integraci migrantů.

Komise navrhuje **zjednodušit stávající vlastní zdroj z daně z přidané hodnoty** a zavést soubor nových vlastních zdrojů: 20 % příjmů ze systému obchodování s emisemi, 3% paušální sazba uplatněná na nový společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob (který se začne postupně zavádět), vnitrostátní příspěvek vypočtený podle množství nerecyklovaných plastových obalových odpadů v jednotlivých členských státech (0,80 eur za 1 kg).⁴ Po vystoupení Spojeného království z EU Komise navrhuje zrušit všechny slevy a snížit částku, kterou si členské státy ponechávají při výběru příjmů z cel (což je jeden z vlastních zdrojů) pro rozpočet EU, z 20 % na 10 %. Obě opatření přispějí k **jednoduššímu a spravedlivějšímu rozpočtu EU**.⁵

O návrhu Komise nyní bude jednat europarlament a jednomyslně se na něm musí shodnout členské země.⁶ Rozhodnutí o budoucím dlouhodobém rozpočtu EU bude příslušet Radě, která rozhodne jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu. Jednání by měla mít nejvyšší prioritu a dohody by mělo být dosaženo před volbami do Evropského parlamentu a summitem v Sibiu dne 9. května 2019.⁷

¹ EU budget for the future, [cit. 2. 5. 2018] Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-proposals-modern-eu-budget-may2018_en.pdf

² Evropská komise představila návrh nového rozpočtu EU. Státy zaplatí kvůli brexitu víc, [cit. 2. 5. 2018] Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/zahranicni/politika/evropska-komise-predstavila-navrh-noveho-rozpoctu-eu-staty-zaplati-kvuli-brexitu-vic-1346307>

³ Investice výzkumu a inovací, digitální ekonomiky, správy hranic, bezpečnosti a obrany přispějí k prosperitě, udržitelnosti a bezpečnosti v budoucnu.

⁴ Nové vlastní zdroje budou představovat 12 % celkového rozpočtu EU a přispějí na financování nových priorit částkou až 22 miliard eur ročně.

⁵ Komise zruší stávající slevy postupně během období pěti let.

⁶ EK přišla s dlouhodobým rozpočtem EU ve výši 1,135 bilionu eur, [cit. 2. 5. 2018] Dostupné z: https://www.patria.cz/zpravodajstvi/3819422/EK-prisla-s-dlouhodobym-rozpoctem-EU-ve-vysi-1135-bilionu-eur.html?utm_source=Evropa&utm_medium=e-mail&utm_campaign=Trhy_data_vysledky_PD

⁷ Rozpočet EU: Komise navrhuje moderní rozpočet pro Unii, která chrání, posiluje a brání, [cit. 2. 5. 2018] Dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-3570_cs.htm

Jarní ekonomická prognóza Komise: Jak si stojí Česká republika

Dle jarní prognózy Evropské komise tempo růstu české ekonomiky v letošním i v příštím roce zpomalí, v letošním roce se zvýší HDP o 3,4 %, příští rok o 3,1 %. V loňském roce česká ekonomika rostla o 4,4 %. **Hlavním pohonem má být nadále domácí poptávka. Míra nezaměstnanosti je nejnižší v Evropské unii** a nedostatek pracovních sil by mohl být v blízké budoucnosti brzdou ekonomiky.⁸ Inflace díky zvýšení úrokových sazeb zůstane pod kontrolou. Zpomalí z loňských hodnot 2,4 % na 2,1 %. I letos bude **růst HDP nad svým potenciálem, soukromá spotřeba se podle EK zvýší o 3,9 %**, stejně jako loni, investice stoupnou o 5,4 %. Míra nezaměstnanosti loni klesla na 2,9 %, letos a příští rok by měla být 2,4 %. **Nedostatek pracovní síly brzdí růst výroby ve všech sektorech (zpracovatelský, stavební), zvyšuje mzdy, v soukromém i veřejném sektoru.** Vyšší požadavky na mzdy a nedostatek pracovníků může ovlivnit přímé zahraniční investice, zejména ve zpracovatelském průmyslu. Veřejný rozpočet skončil minulý rok v přebytku, který činil 1,6 % HDP. V přebytku má rozpočet zůstat i letos (1,4 %) a příští rok (0,8%). **Letos k nižšímu přebytku přispěje zpomalení růstu příjmů z daní a zvýšení státních investic.** Začnou se zvyšovat úrokové sazby, které za poslední tři roky klesly, což zvýší náklady na obsluhu dluhu. Výdaje rozpočtu porostou i kvůli vyšším mzdám ve státním sektoru a důchodům.

Ekonomika eurozóny⁹ i celé Evropské unie poroste o 2,3 procenta. V roce 2019 ovšem výkon ekonomiky celého bloku i zemí s eurem zpomalí na 2 procenta kvůli problémům v některých zemích i sektorech hospodářství, nutným úpravám měnové politiky a zpomalení světového obchodu. Inflace v eurozóně zůstane v roce 2018 na stejné úrovni jako v roce 2017 (1,5 %), v roce 2019 se zvýší (1,6 %).¹⁰

Ekonomická situace Řecka

Instituce informovaly Euroskupinu o pokroku dosaženém v probíhajícím čtvrtém přezkumu programu finanční pomoci Řecka. Ministr Tsakalotos představil nadcházející globální strategii růstu, v níž uvedl cíle a priority pro budoucí roky. Ministři byli rovněž informováni o klíčových tématech, která jsou důležitá pro úspěšné dokončení programu, o technické práci doposud uvedené na mechanismus úpravy růstu jako součásti možných střednědobých dluhových opatření pro Řecko. Již druhým rokem **Řecko vykázalo primární přebytek ve výši 4 % HDP a přebytek rozpočtu.** Řecko zůstává odhodláno k reformnímu programu. Od institucí získalo dobrou zpětnou vazbu ohledně provádění čtvrté a závěrečné části programu. Strategii je **posílit dlouhodobý růstový potenciál Řecka a zlepšit investiční prostředí.**¹¹ Jednání se zabývalo právním rámcem nezbytným po ukončení programu, který skončí letos v létě. Konečné rozhodnutí o provádění dluhových opatření bude v případě potřeby přijato na konci programu.¹²

⁸ The Czech Republic: Soft landing amid capacity and labour constraints, [cit. 3. 5. 2018] Dostupné z:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ecfin_forecast_spring_030518_cz_en.pdf

⁹ European Economic Forecast, ISSN 2443-8014 (online), [cit. 11. 5. 2018] Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip077_en.pdf

¹⁰ Evropská komise: Růst české ekonomiky letos zpomalí. Chybějící pracovní síla může být brzdou, [cit. 3. 5. 2018] Dostupné z: https://www.patria.cz/zpravodajstvi/3820076/Evropska-komise-Rust-ceske-ekonomiky-letos-zpomali--Chybějici-pracovni-sila-muze-byt-brzdou.html?utm_source=CR&utm_medium=e-mail&utm_campaign=Trhy_data_vysledky_PD

¹¹ Eurogroup, 27/04/2018, [cit. 24. 4. 2018] Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2018/04/27/>

¹² Remarks by M. Centeno following the Eurogroup meeting of 27 April 2018, [cit. 27. 4. 2018] Dostupné z:

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/04/27/remarks-by-m-centeno-following-the-eurogroup-meeting-of-27-april-2018/>

Veřejná konzultace na Den Evropy

Na Den Evropy zahájila Evropská komise veřejnou konzultaci prostřednictvím **on-line platformy, která se Evropanů ptala, jakým směrem chtějí, aby Evropská unie směřovala**. Konzultace je součástí širší debaty o budoucnosti Evropy, kterou preferuje Bílá kniha ze dne 1. března 2017. Konzultace čítá 14 otázek. Od roku 2012 se ve 160 městech EU uskutečnilo na 700 interaktivních veřejných debat. Komise chce jejich četnost do roku 2019 zvýšit a do této doby je cílem pořádat dalších 500 debat. Vedle práce Komise jsou občanské dialogy organizovány vládami jednotlivých členských států.¹³

Obchodní politika

Cla na dovoz hliníku a ocele do USA

Německá kancléřka Angela Merkel, francouzský prezident Emmanuel Macron a britská premiérka Theresa May se shodli, že EU by měla bránit 28 členských zemí před americkými cly. V březnu tohoto roku uvalily Spojené státy clo ve výši 25 % na dovoz ocele a 10 % na dovoz hliníku.¹⁴ Evropská unie požádala o výjimku z cel, kterou Donald Trump **prodloužil do konce května 2018**. Cla zavedl, aby **ochránil americké ocelářské závody před zahraniční konkurencí**. Američané budou s EU dále vyjednávat o omezení vývozu evropské oceli do USA a výhodách pro přístup amerických výrobků na evropský trh.¹⁵ Z Evropské unie do USA směřuje ročně pět milionů tun ocelářských výrobků (speciální produkty), nejvíce z Německa.¹⁶ USA se těsně před skončením výjimek předběžně dohodli na úpravě dovozu oceli a hliníku s Brazílií, Argentinou a Austrálií. **Trvalou výjimku má ze všech zemí pouze Jižní Korea, která souhlasila s omezením vývozu oceli na úroveň 70 % ročních dodávek z let 2015 až 2017** a uvolnila pravidla pro dovoz amerických automobilů do země. Evropská unie kvóty odmítá přijmout.¹⁷ Proti clům na ocel a hliník zavede odvetná cla na whiskey, burákové máslo, brusinky, pomerančový džus, ocel a další průmyslové zboží v roční hodnotě 2,8 miliardy eur. V platnost by měly vstoupit 21. června.¹⁸

¹³ Future of Europe: Commission Launches Online Citizens' Consultation, 9.5.2018, Future of Europe: Commission Launches Online Citizens' Consultation, [cit. 9. 5. 2018] Dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/news/future-europe-commission-launches-online-citizens-consultation-2018-may-09_en

¹⁴ Merkelová, Macron a Mayová se shodli, že EU by měla bránit členské země před sankčními cly USA, [cit. 29. 4. 2018] Dostupné z: <https://zpravy.e15.cz/zahranicni/ekonomika/merkelova-macron-a-mayova-se-shodli-ze-eu-by-mela-branit-clenske-zeme-pred-sankcnimi-cly-usa-1346211>

¹⁵ Trump prodloužil Evropě výjimku na ocelářská cla, chce ji donutit ke kvótám, [cit. 1. 5. 2018] Dostupné z:

<https://zpravy.e15.cz/zahranicni/ekonomika/trump-prodlouzil-evrope-vyjimku-na-ocelarska-cla-chce-ji-donutit-ke-kvotam-1346266>

¹⁶ Čeští výrobci do USA loni vyvezli 130 tisíc tun ocelových produktů. Mezi nimi byla tyčová ocel, kolejnice, bežešvé trubky a plechy do transformátorů.

¹⁷ USA požaduje vývoz na úrovni 90 procent ročního průměru z let 2016 a 2017.

¹⁸ USA prodloužily EU celní výjimku, Brusel chce trvalou dohodu, [cit. 1. 5. 2018] Dostupné z:

<https://zpravy.e15.cz/zahranicni/ekonomika/trump-prodlouzil-evrope-vyjimku-na-ocelarska-cla-chce-ji-donutit-ke-kvotam-1346266>